

DEVECSERI UJSÁG

Társadalmi, közgazdasági és politikai hetilap

<p>ELŐFIZETÉSI ÁRAK:</p> <p>Egész évre 8 pengő</p> <p>Fél " 4 " "</p> <p>Negyed " 2 " "</p> <p>Egyes szám ára 20 fillér</p>	<p>Felelős szerkesztő:</p> <p>Dr. SOMOGYI KÁROLY</p>	<p>Kiadótulajdonos:</p> <p>HUSS FERENC</p>	<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal:</p> <p>Dövecser, Klapka-uca 16.</p> <p>TELEFON 23.</p> <p>Idő intézendők a lapot érdeklő mindenemű közlemények</p>
---	---	---	---

Aratáskor.

Süvítő vihar nyargalt végig a sárguló magyar kalásztengeren, zuhógó zápor kuszálta össze s fektette földre a gabonaszálakat s az ólmos égbolt alatt szomorú csengéssel bár, de megpendült a kasza. Bánatos a gazda, komor a munkás, mert a verejték, az elvetett mag ha bőven gyümölcsözött is, de kevés a haszna, a termésnek nincs ára. Még reménység sincsen arra, hogy a világgpiac megjavuljon, sőt az „illetékesek” további langyhulást jósolnak.

Távol legyen tőlünk, hogy a gazdasági „defetizmust” hirdessük, hogy az amugy is csüggedt lelkeket a kétségbeesés örvénye felé vezessük. Az a bizonyos idegen szó ugyanis azt jelenti, hogy az elégtelenséget a bajok felemlegetésével, sikoltó kiszínezésével fokozni igyekeznek azok, akik a felfordulástól várják hatalmuk napjának feljövételét, annak a vörös tüznek felgyulását, mely egyszer már végigfutott pusztító lángjával ezen a szerencsétlen országon. Vér folyt előtte, vér oltotta el a tüzet, fogyott a megfogyatkozott, megrikkult magyar vér.

A föld, a pártos magyar szivből öntözött barázdá, a százszor megújuló reménység jegyében elvetett mag mégis csak terem. Az édesanya megbocsát a tékozló, vétköző fiának s a gránáttal, aknákkal, harcivlovak patáival, tankok acél-hernyóival felszaktatott, megtiport, feltépett édes anyaföld kenyeret, életet ad egymást gyilkoló fiainak.

És ez a kenyér olcsó lesz, ha az ár filléreinek számát tekintjük, olcsó lesz azok részére, akiknek úgy kell azt megvásárolniok, siralmasan drága azoknak, akik azt eladják és annak árából kénytelenek élni.

Nem áll meg az az okoskodás, hogy a bajokról nem szabad beszélni, hogy a bajoknak megállapítása — defetizmus, nemzet-rontás.

A súlyos, halálveszedelemmel fenyegető betegségek megállapítása céljából az orvosok konziliumot szoktak tartani, tanácskoznak, hogy megtalálhassák, felfedezhessék a betegségek okát és kijelöljék a gyógyulást ígérő gyógyszereket.

Kétségtelen, hogy a mezőgazdasági termelés ma százszázalékkal többet állít elő, mint nem is nagyon ré-

gen és hogy ezt a mennyiséget a belföldi fogyasztás negyedrésséig sem tudja felhasználni, a külföldi piacok jórészt bezárultak előttünk, vagy pedig nem tudnak versenyezni a mi termelőink a más gabonatermelő országokkal. Ezen utóbbi körülmény pedig annak a következménye, hogy nálunk magasabb a termelési költség és rosszabb a minőség.

Nem bánom, ha követ dobnak is rám, de kimondom, hogy az u. n. nemisített kenyérmagvak sokat hangoztatott minőségbeli kiválóságában nem hiszek. Lehet, hogy sulyra többet adnak, de az acélos, apró szemű régi magyar buza világhírű lisztjét belőlük kiörölni nem lehet. A magyar liszt elvesztette külföldi piacait, mert kiválóságai ma már nincsenek meg. Ez az oka málmiparunk végzetes hanyatlásának is.

Ezt a bajt talán úgy lehetne orvosolni, ha nem a soktermelést erőltetnénk, nem a gabonakivitel erőszkölnánk, hanem a kitűnő minőségű liszt előállítására és kivitelére törekednénk inkább. A régi, hófehér finomságu ingyenc tészta gyártása, tea-hoz való sütemények tömegszerűen történő, tehát olcsó előállítása egyszerűre fel tudná venni a gabonatermelés igen nagy részét. A második és harmadrendű liszt felhasználható volna jó és olcsó kenyérnek, a jövő háborújában is fontos szerepü kétszersültnek (zwieback). A negyedrendű liszt, a fekete liszt, a korpa pedig az állathizlalás lehetőségét mozdítaná elő s e téren is versenyképessé tenné a külföldre kivitt élő és leölt állatainkat, húst, zsírt, bőrt és egyéb terményeket, de a belföldi, ezeket feldolgozó iparágakat is felvirágoztatná.

Minderre van mód és eszköz, csak meg kell találni és fogni azokat. Felvetődött az u. n. ipari növények, len, kender, cikória stb. termelésére való áttérés eszméje is. Ez is igen életre való eszme, de addig nem valósítható meg, míg az ipari növények feldolgozására szükséges gyárak, — amik pedig hány és hány munkanélküli kezét foglalkoztatnának — rendelkezésre nem állanak.

A bő és mégis szegény aratás küszöbén illetékes tényezők — a nyaralás unalmas óráiban — foglalkozzanak ezen kérdésekkel.

Erre kéri őket a válsággal küzdő mezőgazdaság.

Felhívás a gazdaközönséghez!

A mai rendkívül súlyos terhek, a magas termelési költségek mindenkit meggyőztek arról, hogy lehetetlenség az eddigi termelési rendszer mellett megélni. Eminens érdekünk tehát megállapítani ama módokat, amelyek alkalmazása mellett a gazdálkodás többet jövedelmez.

Nem lehet mereven elzárkózni az új gondolatok és az új teoriáktól. Viszont nem szabad természetesen mindig vakon bízni az újítások jóságában, azonban meg kell hallgatni, figyelembe kell venni minden egészséges proposíciót és ami a legfontosabb, meg kell győződni, mi lehetséges, mi nem.

Az alacsony buzaárak arra kényszerítettek, hogy nagyobb súlyt helyezzünk a cukorrépa, lucerna, lóhere és burgonya termelésére. Ezen terményeknél a munkáltatási költségek igen nagy szerepet jelentenek, tehát feltétlenül szükséges, hogy a terméshozamot jelentősen nagyobb költségű többlet nélkül 50—60%-kal fokozzuk.

Mint ahogy több országos hírű szakember véleménye és gyakorlati gazdák által elért eredmények azt igazolják, hogy a réz-arzén-permetezés, esetleg porozás 50—60% többlettel biztosít, felhívjuk gazdatársainkat, hogy ezen fellevés és a gyakorlati eredmények kontrollálása érdekében alábbiakban ismertetett akciókban minél többen vegyenek részt.

Mi nem kételkedünk, hogy a réz-arzén-permetezéssel, esetleg porozással tényleg nagy többlettel érhető el, de közérdeknek tartjuk azt, hogy minél több, számszerű pontos adat legyen vármegyénk területén megállapítható. Kétségtelen ugyanis, hogy a cukorrépa a cecospóra, a burgonyát a phitophora (burgonyavész) igen nagy mértékben megtámadja, amely betegségek ellen réztartalmú szerekkel biztosan lehet védekezni. Az e célra gyártott speciális permetezőszerekben (Bordazol) levő arzén pedig a növényzet fejlődését nagy mértékben elősegíti, a növényzet bujább lesz, tehát nagyobb termésre lehet számítani. Kétségtelen az is, hogy a lucerna a bőde, barkó stb. állandóan rájja, így visszatartja fejlődését, a lóherében pedig az ápión bogár okoz óriási károkat. Nem újdonság viszont, hanem közismert tény, hogy az arzén minden rágókártvót biztosan elpusztít, ezért feltétlenül megokolt a lucernában és lóherében is az arzénpermetezéstől várható többlettel, mert így az erőteljes fejlődés biztosítva van. Ugyancsak az arzén-permetezés következtében, tehát az ápiónbogár kipusztítása folytán kifogástalan magtermés érhető el. A permetezés, vagy porozás végrehajtása mindig rendkívül egyszerű és bármilyen szőlőpermetező, vagy porozógéppel eszközölhető. Saját érdekében áll tehát minden gazdának, hogy ezen fellevés igazolása céljából indított akciókban részt vegyen.

Cukorrépa, burgonya, lucerna vagy lóhere többletermelési kísérletre vonatkozó akciók feltételei:

1. 1929. július 15-ig jelentkező gazdák részére cukorrépa és burgonya permetezéséhez szükséges speciális réz-arzén tartalmú permetezőszert (Bordazol) vagy porozószert (Burgol), továbbá lucerna és lóhere permetezését

H I R E K

hez Arzola „45” permetezőszert a gyári ár 50%-ának 1929. november 15-én történő kifizetése ellenében bocsátunk rendelkezésre. Kifizetendő természetesen a szállítási költség is. A gyári ár másik 50%-át az említett időpontban oly formában kell kiegyenlíteni, hogy csak a terméstöbblet 10%-ának megfelelő összeg fizetendő.

2. Az akcióban történő részvételre vonatkozó bejelentések egyesületünk titkári hivatalához címzendők és kérjük feltüntetni, hogy hány holdon lesz a kísérlet beállítva, cukorrépánál, burgonyánál, lucernánál, vagy lóherénél.

3. A permetezések és porozások a cukorrépánál és burgonyánál július 1. és 15-ike között kezendők meg, 2-3 hetenként megismétlendők és legalább 4-5-szöri permetezés, illetve porozás alkalmazandó. Nagyobb eső után a permetezés, illetve porozás mindenesetre megismétlendő. Lucernánál és lóherénél mindössze 2 permetezés alkalmazandó (Arzola „45”) és pedig a széna behordása, tehát a kaszálások után.

4. A permetezésre, illetve porozásra kijelölt területtől távolabb, de lehetőleg ugyanolyan minőségű földön néhány hold permetezellenül hagyandó kontroll szempontjából.

5. Az akcióban résztvevők kötelezettséget vállalnak arra, hogy a permetezett táblákon pontosan megállapítják a termést és azt egyesületünkkel f. évi november 15-ig közlik. Természetesen ugyancsak közlendők a megfelelő kontroll-adatok is a permetezetlenül, illetve porozatlanul hagyott táblák természetére vonatkozólag is.

Ismételtén kérjük igen t. gazdatársainkat, hogy a fenti kötelezettségek elvállalására vonatkozó nyilatkozat csatolásával közöljék velünk, hány holdon óhajtanak beállítani cukorrépa, burgonya, lucerna vagy lóhere főbbtermelési kísérleteket. A közölt adatok figyelembe vételével 48 órán belül intézkedünk a szükséges permetező vagy porozószerek megküldéséről. Ahol vizihány nem akadályozza meg a permetezés végrehajtását, ott feltétel nélkül permetezést ajánlunk, mert a porozás csak szükség esetén jöhet számításba. Megjegyezzük végül, hogy egy kat. hold cukorrépa vagy burgonya 4-5-szöri permetezéséhez 20 kg. BORDAZOL (réz-arzén) permetezőszert, vagy 4-5-szöri porozáshoz 20 kg. Burgolóporozószert szükséges. A lucerna, lóhere kétszeri permetezéséhez 1 kat. holdra 2 kg. Arzola „45” elegendő. A permetező és porozószerekkel együtt részletes használati utasítást is küldünk. *Várm. Gazd. Egyesület*

— A devcséri anyakönyv. *Születés:* Jun. 29. Géczy Róza leánya Irén rk. *Halálozás:* Jul. 7. Id. Márkos Lajos kisbirt., 71 éves, rk., baltasériülések a fején (gyilkosság által). Jul. 9. Erdélyi István 4 éves, rk., lúgkómérgezés utáni kimerülés. *Házasságot* nem kötöttek.

E l a d ó

Balaton melletti fürdőhelyen vendéglő szállodával, mézsárszékkel és lakóházzal. A ház a főfronton áll, előtte a piactér, háttármögött a vásártér van.

A következő helyiségekből áll:
1 mézsárszék egy benyilóval, vendéglőszőlés és vendégszobakkal, 1 előszoba, 2 kisebb és 1 nagyobb szoba, 3 külön bejáratos vendégszoba, 1 konyha, hentesműhely és bőrszobor, konyha, pince, jégverem- és mellék-helyiségekből.

— Tisztújító közgyűlés. A devcséri Kaszinó múlt vasárnap délelőtt tartotta nagy érdeklődés mellett tisztújító közgyűlését. Elnök lett **Baldó** Endre, alelnök **Szalay** László dr., háznapgy **Wetzel** Antal, ügyész **Tóth** Béla dr., titkár **Szabó** Ferenc, pénztáros **Csindér** Károly, ellenőr **Kondor** János dr., könyvtáros **Avar** Gyula. Számvizsgálók: **Berkos** Agoston, **Schwarcs** Miksa, **Mihályffy** Ferenc. Választmányi tagok: **Huzár** József, **Karsay** Sándor dr., **Keresztes** József, **Balogh** Mihály, **Csuppon** Károly, **Lajos** Ignác, **Végi** Lajos, **Lesztényi** János, **Erdős** László dr., **Révész** Márton dr. Pótagok: **Somogyi** Károly dr. és **Böhm** Ernő.

— Iparositanonciskolai kerületi rajzkilátás. F. hó 14-én vasárnap délelőtt 11 órakor nyílik meg a Veszprémben rendezett iparosanonciskolai kerületi rajzkilátás, melyen a devcséri közszéki iparosanonciskola is részt vesz. Devcsérből 236 drb. rajz lett a kiállításra beküldve. A rajzkilátás megnyitása ünnepély keretében történik a Petőfi Színházban. Az ünnepély után az iparokatársi kir. főlegzetató nyitja meg a kiállítást. Belépődíj nincsen. Tekintettel arra, hogy ezen kiállításon Devcsér is részt vesz, kérjük a devcséri közszéket, hogy azon szíveskedjenek megjelenni.

— A Vármegyei Gazdasági Egyesület közszéke a kisgazda tagok gyűléseért. A Veszprémvármegyei Gazdasági Egyesület legfőbb törekvése, hogy kiépítse az egységes gazdafrontot, hatalmas szervezetbe tömörítse az egész gazdatársadalmat. Mindaddig, míg a gazdatársadalom nem szervezkedik, az óhajtott jobb jövő nem fog elérkezni. Érthetetlen az a közöny, amit különösen a kisgazdatársadalom a szervezkedéssel szemben tanúsít. Séhogy sem akarunk összetartani s nem tudják értékelni az összetartásban rejlő erőt. Pedig ép a szervezeteleiségük a főoka annak a sok gazdabajnagnak, amely ma lépten-nyomon sújtja őket. A Veszprémvármegyei Gazdasági Egyesület elnöksége legutóbb a közszéki előjáróságoktól kérte, fel, hogy gyűjtsenek kisgazda-tagokat az egyesület részére, sajnos, ez a mozgalom kevés eredménnyel járt, mert a legtöbb község még választ sem adott taggyűjtési felhívásunkra, egy-két előjáróság pedig azt válaszolta, hogy a faluból senki sem óhajt tagja lenni az egyesületnek, mert attól most semmit nem kapnak. A vármegyei gazdasági egyesület ezekben a nehéz, válságos időkben a gazdatársadalom közös értekeit akarja szolgálni s eddig még nincs abban a helyzetben, hogy az egyes tagoknak a régi kedvezményeket nyújtassa. Akadtak azonban a vármegyében megértő községek is, ahonnan sok kisgazda-tag lépett be az egyesület kötelékébe. Ilyenek voltak: Túskevár, Apácatorna, Bakonjszentlászló, Borsosgyőr, Románd, Marcaltó, Dudár, az utóbbi helyen a gazdakör is megalakult s ezen község, kisgazdát **Kovács** Kálmán, az új gazdakör alelnöke tömörítette az agrárszervezetekbe. A többi községekben elsősorban a főjegyző urakat, azután az előjáróságot illeti meg a köszönt a sikeres kisgazda-taggyűjtésért. Reméljük, hogy a jó aratás után megindul a kisgazdák eredményes szervezkedése s nem lesz egyetlen olyan község sem a vármegyében, ahonnan kisgazda-tagjai ne lennének egyesületünknek.

— A temető tolvajai. Mióta szóvátettük lapunkban, hogy lelketlen emberek állandóan lopkodják a temető virágait, derék csendőrségünk kitaró megfigyelése már kinyomozott néhány ilyen sivárteikü halottrablót. Nevüket egyelőre nem tesszük közzé, nehogy ez a további nyomozás kárára legyen. Ezúttal az illetékes hatóságot, a főszoigabiroi hivatalt kérjük fel arra, hogy sürgősen zárassa be a temetőt környező házaknak odadülő kapuit. Nem az ottani lakosok elleni gyanu akar ez lenni, hanem az sem járja, hogy onnan csirkek, libák a temetőbe járjanak. A temető megszentelt hely, nyugvó halottak békés otthona s az elköltözötték hozzátartozói valóban nem vehetik jó néven, ha szeretteik sírját csirkék, libák nem ritkán sérítsek is felüljük. Sürgős intézkedést kérünk ebben a tekintetben!

— Bogyadi, levert, dolgozni képtelen egyéneknek a természetes »Ferenc József« keserűvíz szabadná teszi a vérkeringést és emeli a gondolkodó- és munkaképességet. Beható kórházi kísérletek folyamán bebizonyult, hogy a *Ferenc József* víz szellemi munkásoknál, neurastheniás embereknek és betegeskedő asszonyoknál rendkívül jótékony hatása gyomor- és béliztó szer. Kapható gyógyszerüzemekben, drogeriákban és fűszerüzemekben.

— Meghívó. Folyó évi július hó 21-én d. e. 9 órakor a Végi-féle vendéglőben megtartandó rendező évi közgyűlésre az ipartestület tagjait tisztelettel meghívjuk. Devcsér, 1929. évi július 8. **Winkler** Ferenc ipartest. jegyző, **Böröcs** János ipartest. elnök. Tárty: 1. Elnöki megnyitó. 2. Az elmúlt évi működésről jelentés. 3. Számvizsgálók jelentése a pénzüri bevételekről és kiadásokról. 4. Az 1929. évi költségvetés tárgyalása. 5. Számvizsgálók és pénztárnok választása. 6. Esetleges indítványok, melyek írásbelileg 48 óra előtt az elnökségnél beadandók.

— Özv. Cholnoky Lászlóné kiadja férje hátrahagyott »Tamas« című regényét. A műre való előfizetés nemcsak Cholnoky Lászlónak, a tragikus véget ért írónak emlékére szolgálja, hanem módot nyújt arra is, hogy a magyar irodalom hősi halottjának hátramaradottjait megmentsse attól a körülménytől, amely miatt Cholnoky László pontot tett sok szenvedéssel, küzdelemmel teli életére. A könyv ára kötvé 5 pengő és az író özvegye kéri a magyar társadalom megértő tagjait, hogy fenti összeget címre Budapest, IV., Városház-u. 14. felelemlet 6. küldjék be, hogy az érdekesítő regényt megküldhesse az áldozatkész emberbarátoknak.

— Községi állatbiztosító szövetkezetek alakítása. A Vármegyei Gazdasági Egyesület tervbevette, hogy a Gazdak Biztosító Szövetkezetével közreműködve megalakítja községenként az állatbiztosító szövetkezeteket s így módon igyekszik mentesíteni a gazdákat attól a károsodástól, amely állataik elhullása, kényszerűvágása esetén keletkezik. A községi állatbiztosító szövetkezetek létesítését maga a földművelésügyi miniszter is nagyfontosságúnak tartja, ezért elhatározta, hogy az alapszabályszerűen megalakított községi állatbiztosító szövetkezetek részére annak nagyságához és anyagi erejéhez képest anyagi támogatást biztosít. Ha megalakul valahol a községi állatbiztosító szövetkezet, a gazdasági egyesület vállalkozik arra, hogy a megfelelő államsegélyt részére a kormánytól kieszakozolja. Ha valahol ilyen szövetkezetet kívánnak alakítani és ezt a gazdasági egyesület tudomására hozzák, úgy annak kiküldöttje készséggel kiszáll az alakuló ülésre, ott ismereti a szövetkezet alapszabályait s ennek kapcsán annak célját s elvégzi mindazon munkálatokat, amelyek a szövetkezet megalakításával járnak.

— Budapestben minden csendes« címen Farkas Imre legújabb eredeti regényének közlését kezdi a »Magyar Magazin« most megjelent új számában. Azonkívül szenzációs pályázatot hoz, melynek első két díja Pólya Tibor és Zádor István egy-egy mellportréja a nyerőkről. Azonkívül minden pályázó jutalmában részesül. Sok művészi kép, rajzok, karikatúrák, érdekes cikkeket sportról, divatról stb. van a legújabb számban. A »Magyar Magazin« egyes számának ára az eddigi terjedelemtől megintásával 1— pengő. Megjelenik havonként kétszer. Mutatványsszámot készséggel küld a »Magyar Magazin« kiadóhivatala: Budapest, V., Sziget-u. 26.

— Apagyilkos leány. A rossz családi életnek, folytonos torzsalakodásnak és vagyon felélti veszedelemnek lett áldozata a múlt vasárnap reggel **Márkos** Lajos 71 éves devcséri földműves. A rábiatus természetű ember, aki már Amerikát is megjárta s onnan visszatérve, feleségét, gyermekeit állandóan üldözte s kis vagyonkáját elpazarolta; a múlt vasárnap reggel ismét összevessett **Köza** nevű leányával, aki azután lelt fejszecsapással megölte apját. A gyilkos leány bűnösnek lettett s a csendőrség a veszprémi kir. ügyészség fogeházába szállította.

Hirdetmény. A közigazgatás rendezéséről szóló 1929. évi XXX. tc. rendelkezéséhez képest közhírré teszem, hogy a törvényhatósági legtöbb adót fizetőnek az igazoló választmány által összeállított névjegyzéke jul. 20-tól 25-ig, ugyancsak a törvényhatósági választók névjegyzékébe fel nem vetek, vagyis a képviselőválasztók 1929. évre érvényes névjegyzékéből törltek betűrendes jegyzéke július 15-től 25-ig a vármegyei hivatal tábláján közszemlére ki lesz téve, mely idő alatt azok ellen a törvény 11 §-ának 4. bekezdése szerint arra jogosultak az igazoló választmányhoz előterjesztett felszólalással elhatároznak. Végül felhívom mindazokat, akik a fent hivatkozott törvény 9. §-ának 6. pontja értelmében a régi jegyzék összeállításánál az adó kétszeres számításának kedvezményére igényjogosultsággal bírnak, hogy a kétszeres számítás iránti kérelmüket legkésőbb július 15-ig az igazoló választmány elnökehez annál is inkább terjesszék elő, mert annak elmulasztása esetén a névjegyzék összeállításánál a figyelembe veendő adókat csak egyszerűen lesz számításba véve. Akik a kétszeres számítás kedvezményében először óhajtanak részesülni, tartoznak a kétszeres adószámítás kedvezményének igazolására vonatkozó jogcímüket okmányokkal igazolni. Veszprém, 1929. július 5. Dr. Horváth Lajos alispán.

Footballmérkőzés. Nagyszámu közönség érdeklődése mellett folyt le a múlt vasárnap Tüskevár és Devecser footballmérkőzése a devecseri sportpályán. A jó erőben levő tüskevári csapatot 2:0-ra verte meg Devecser, mely eredményt csak az utolsó percekben érthette el heves küzdelemmel. A tüskevári csapatból kifírt *Jagatis* László kifírt védéseivel. A devecseri csapatból pedig a fiatalabb tagok érdemeinek dicséretét.

Villámcsapás. A múlt vasárnap hajban nagy égiháború tombolt Somlójenő község felett s a villám lecsapott *Molnár* László hajlékába. A villámcsapás következtében elégett hét ház, nagymennyiségű lakarmány, 9 db. sertés, 50 db. szárnyas és különféle gazdasági gépek. A kár kb. ötvézezer pengő.

Jömeneteli kávéház más vállalkozás miatt eladó. Cim a kiadóban

Bécs ősszel kezd a távolbalató adást. A magyar rádiószakirodalom értékes munkával gazdagodott. Szepessy Árpádnak, a Magyarország rádió-rovatvezetőjének szerkesztésében egy olyan nagyszabású munka hagyta el a nyomdát, melynek tartalma nemcsak 230.000 rádióelőfizetőt érdekl, de a XX. század minden művelt emberének rádiótechnikai ABC-je lett. A könyv terjedelme 236 oldal. Kétfasoros, sűrű, petít szedés, a már elegáns sötétlila és barna tónusú fedőlapja is feltűnő. Az évkönyv 12 fejezetre oszlik s azt több, mint 200 kapcsolási rajz, fénykép és ábra díszíti. Első fejezetét Babits Viktor műegyetemi adjunktus írta a „Távolbalátás”-ról, egy házilag megépíthető távolbalató készülék kapcsolási rajzával és fényképeivel stb. A II. fejezet a házilag megépíthető, kifogástalanul működő egyen- és váltóáramu hálózati anódpótlót hoz, 30 eredeti összerakási rajzzal. A III., IV. és V. fejezet a magyar rádiópiac és kereskedelem problémáit és a rádiószákma cca 1000 cégének országos névsorát közli. A VI. fejezet „Olomakkumulátorok kezelése és karbantartása.” A VII. fejezet a „Rövidhullámú amatőrizmus”. A VIII. fejezet „Hasznos tanácsok készülékjavítás előtt és után.” A IX. fejezet címe „Gyakorlati hibakeresés.” A X. fejezet az új magyar Studio technikai berendezését ismerteti. A XI. fejezet Tojnag Kornálnak „Magyarország 25 éves rádiómúltja” című brosúrája. A XII. fejezet „A rádióadások világa”. Egy kitűnő éterzenekészülék rajzán és pontos leírásán kívül érdekes cikket hoz egy valódi ezüst-szikracsuos villámcsapda automatáról és egy utalványt annak 1250 P-ból ár helyett 650

P-ös gyári áron való megszerzésére, ami ma a magyar rádiópiac legnagyobb szenzációja. A fejezet hozza az összes európai államok új hullámhosszának beállítási táblázatát is. Bátoran állíthatjuk ezek után, hogy az 1929. évi Magyar Rádió Évkönyv közkinccse a magyar rádióvilágnak. Színes és érthető megvilágítását érdekes, közvetlen hangú, újszerű stílusát egyetlenegy rádió-szakkönyvben sem találhatja meg az olvasó. Súlyos és Magyarországon ismeretlen technikai problémákat fejteget és ír le vasárnapi színes riportok mellett s amellyel telve van gazdag humorral. Ha az ember a könyvet végigolvassa, hirtelen nem tudja, mit olvasott, csak azt érz, hogy csodálatosan tisztán lát és sok-sok minden-napi közkinccsel lett egyszerre gazdagabb. A könyv ára 5 pengő: Lapunk olvasó aug. 15-ig történő megrendelés esetén ebből 20% engedményt kapnak. A könyv kiadóhivatalunkban megtekinthető és megrendelhető.

Betörés. F. hó 5-én *Paulinusz* Mihály máriatelepi lakos lakásába *Tököllyi* Szidónia somlójenői és *Lenárdy* Hermína tüskevári cigánynevelők állukcsal betörték és onnét többféle ruhaneműt vittek el. A csendőrség a veszprémi ügyészséghez kísérte őket.

Somlóhegy kápolnája.

Somló eredetileg királyi uradalom környékének hatalmas birtoktestével együtt. A királyi földék folyamatos eladományozása következtében főként egyházi testületek nyernek belőle javadatokat. Igen valószínű, még Szent Istvántól, de feltétlenül a korai időkben kapják a növevelés érdemeiért, a Szent Benedek-rendi apácák, Vásárhely (kezdetben Torriá), Lovas, három Iszkáz, Csósz és Kisszöllős helységek határát Somlóhegy vásárhelyi és Szent Márton-földi (dobai) részével. A két Jenőben a győri püspök, Nagyszöllősben a tihanyi apát-ság bukkantik föl a legrégebbi oklevelekben. Később a nemesek is istápolják a szerzetesrendeket; a nagyjenői pálosoktól 1315. a győri püspök a tornai és környékbeli nemesek támogatásával telepíti meg. A királyi, majd egyházi és világi földesurak jótékony hatása alatt természetesen korán terjed el itt a keresztény kultúra, melynek nyomait a nép vallásos lelkében és ősi emlékeiben ma, évszázadok romboló munkája után is megtaláljuk. Ilyen régi emlékeknek tekinthetjük Somló páratlan természeti szépségét és jellegét kiválóan emelő kápolnáit.

Legnagyobb a vásárhelyi oldal hegy-nyergén (295 m.), többszázados hársóris háttérrel előtűnő zömöktornyú *Szent Margit-kápolna*. Keletkezése idejéről nem tudósítanak oklevelek, mindössze annyit tudunk, hogy 1511. előtt már létezett. De egészen bizonyos, sokkal korábbi s keletkezése és sorsa összefügg a vásárhelyi apácák monostorával. Építetői és kegyurai ök: a vásárhelyi rész földesurai, a Szent Benedek-rendi szerzetesnök. (Szólók zöme a kápolna körül volt.)

A török idők ezt is elpusztították, romjaiból 1727. épül újra, amint a sekrestye fölötti felirat bizonyítja: Honorii Sanctae Margaritae Virgini fvi DeCorata ex Integro. (Szent Margit szül. tiszteletére díszítettet fel újítani.) A teljesen ép kápolna rendszeres tatarozott állapotban van ma is, védszentjének, Szent Margitnak, szép oltárképpel. Közéleben a hős légióparás, Szent Donát szobra áll, mögötte előttem ismeretlen multu egészen kicsi kápolna.

Ez a ma hármas kegyhely, a leltűnt századokban nevezetes búcsujáráróhely volt. Sokan látogatták kivált a XVIII. század közepén, a most már processzióval csak a búcsu napján (jul. 13.) felkeresett Szent Margit kápolnát. De ekkor misére, szentbeszéd hallgatására ma is összegyűlekezik itt a vidék népe s az istentisztelet után lacikonya, bábos-sátor körül és a hegy hajlékaiba szétoszolva, áll meg a vásárhelyi rész búcsunapján.

Somló legfestőbb oldalát, a várkoronás dobai részt, díszíti a forrásvígyből kiemelkedő *Szent Márton kápolna* (215 m.) Ujabb restaurálása előtt külseje és közvetett okleveles nyomok ősrégiségére mutatnak. 1260. oklevelesen tűnik fel Somlóhegy napkeleti oldalán: *Szent Márton-föld*. Ekkor lakott

hely, a vásárhelyi apácák vincellérjeinek telepe. A mostani dobai-résznek mintegy a közepe, a hasonnevű kápolna és forrás körül az a „bőrc”, melyen az urasági szőlő most is van. Somló legrégebben művelt része ez, az ember nélkülözhetetlen létszükségletének: a viznek köszönhető, hogy tanýája már az ősembernek. Templomát minden bizonnyal a hegy első földesurai, talán még a királyok, vagy Szent Márton földének vincellér-lakói és későbbi földesurai: a vásárhelyi apácák építették. Ősrégiségéhez közelebbi adatok híján se férhet szó, kivált ha építészeti jellegét vizsgáljuk, mely alapján a tornaival egyezik. Eredetileg torony nélküli, majd fatoronnyal. Bucsunapja: nov. 12. Ekkor és Sáriós Boldog-Asszonykor van benne mise, Szent Györgytől Szent Mihályig pedig hetenként kétszer (kedden és pénteken) könyörgés.

A jenői rész szép, kerek dombjáról (230 m.) tekint karcu tornyával a Torna és a Marcal öntözte síkságra a *Szentkereszt kápolna*. (Szent Ilona néven is.) Nem olyan régi, mint amilyennek elhanyagolt, majdnem dűledező volta mutatja, multja mégis messze időbe nyulik vissza. 1399. jenci György „villicus” *Somló jenői részén, a Szentkeresztből nevezett templom* fölötti szőlőit, lelke időre a nagyjenői pálosoknak hagyja. Ennyit mond az okleveles emlék, nem sokat, ám utig eleget annak a bizonyosságra, hogy Somló jenői részén már 1399-ben templom állt a Szentkereszt tiszteletére és jogosan feltehető: a pálosok kezdeményezésére.

Ez a kápolna azonban teljesen elpusztult az idők mostohaasága folytán s határozottan azt sem tudjuk, tulajdonképpen hol állt? De a valószínűség azt mutatja, hogy ott, vagy azon a tájon volt, ahol századok multva az ujat építették kétségteleenül a szájhagyományok vagy egyéb nyomokból ismert régi kápolna helyén. Ahol most van, az egész jenői rész uráló fésztői dombháton. S a régi hagyományok alapján neveztek el az ujat is Szentkereszt tiszteletére. Az ujabb kápolna történetét néhai Házy Alajos tüskevári plébános megörökítette a plébánia évkönyvében — ebből írjuk ide a vonatkozó részt:

„Kisjenő somlóhegyi szőlőbirtokosai 1852. évben kápolnát építettek. E végre előzetesen több évi szüretnek alkalmával mustot szedtek s azt eladván, árat tőkésítették. A kápolna helyét pénzben vették, követ 1851. évben hordták, 1852. évben az építkezés szakadatlanul folyt, a tetőzetre fát Kárner győri püspök, mint e részen hegyvámot szedő uraság adott. Az összeszedett must árából gyűjtött tőke elfogyván, a birtokosság önmagát megadóztatta, hogy a kápolna építését bevégezhesse. A belső felszerelést egyes jótévkö adták, Jankovics Antal (jenői földbirtokos) föstette az oltárképet, Esső Ignácné szerelte fel az oltárt. 1853. év május 3-án, Szentkereszt felállításának ünnepe, mint a kápolna búcsunapján, Pupos József dabronyi esperes-plébános által fölszenteltetett. Azóta évenként május 3-án a hegyi birtokosok ünnepe tartanak. Jenőből processzióval mennek fel a kápolnához, hol mise, prédikáció tartatik. A kápolnának kegyzseri nincsenek, azokat Jenőből viszi fel az egyházi. Az oltárszekrényben levő ostensoriumban a szent kereszt részecskéje van, melyet Jankovics Antal adományozott; hitelességi okmánya az ostensorium talpában őriztetik. E szent ereklye búcsu napján mise után a hiveknek csokolásra nyujtatik. A padok 1864. évben szereztek, a harang a kápolnával egyidős. A kápolna pénztőkéje jelenleg (1876) 105 forint, mely szüretnek alkalmával szedett must árából keletkezett, ezenkívül a hegyközség ha valamely vétséget megbüntet, a pénzbüszágot a kápolna javára adja. A kápolna gondnoka a hegybíró, ki évenként a plébánosnak és a hegyközségnek számot ad a kápolna pénzállapotáról.

Ez idézetből kitűnik, hogy az ősnök áldozatos fáradságába került a kápolna létrehozása, kitűnik a mód, ahogyan összehozták a fenntartására szükséges tőkét s mintegy utmutatásul szolgál a mai neimzedéknek: miképen tarthatnak fenn az apák emelte szenthelyeket. Hogy a jövőben is magára irányíthassa a táj szépségében gyönyörködő tekintetét és istenhez emelhesse a hívő lelkek fohását.

Farkas István

502/1929. vhtsz.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. tc. 102. §-a értelmében ezennel közzhírré teszi, hogy a dovecseri járásbírósnak 1928. évi 2856/2 sz. végzése következtében dr. Hirsch Vilmos és Jenő ügyvéd ált. kövp. Schossberger Aladárné javára 490 P 17 f s jár. erejéig 1929. május 11-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1040 P-re becsült következő ingóságok: 1 borju, 1 szecska- és répavágó, 3 sertés, 2 disznó, 1 ház, 1 borju, 1 szecska- és 2 db malac nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a dovecseri kir. bíróság 1929. évi Pk 1531. sz. végzése folytán 490 P 17 f tőkekövetelés ennek 1929. márc. 13. napjától járó 6% kamatai 1/3% váltódíj és eddig összesen 67 P 22 f-ben bíróság már megállapított költségek erejéig, Bakonypölösken, a végrehajtást szenvedett lakásán leendő megtartására 1929. július 29. d. u. 2 óra határidőül kiütetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságokat az 1881.: LX. tc. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. tc. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Dovecser, 1929. július 8.

WETZEL ANTAL
kir. bír. végrehajtó.

Bérautófuvar

nappal és éjjel jutányosan vállal, ugyanott **motorok, traktorok és autók** szakszerűen javíttatnak.

Kerékpárok, gumik és alkatrészek beszerezhetők.

Kedvező fizetési feltételek!

HORVÁTH JÓZSEF
mechanikai gépjavító műhelye
DEVECSER, Deák-tér 15.
(Járásbíróssággal szemben.)

490/1929. vhtsz.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi tc. 102. §-a értelmében ezennel közzhírré teszi, hogy a dovecseri kir. bíróságnak 1928. évi 1081/2 sz. végzése következtében dr. Mautner Elemér ügyvéd által képviselt Dovecseri Takarékpénztár rt. javára 141 P s jár. erejéig 1928. évi április 11-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 980 P-re becsült következő ingóságok: 2 db. szinó, 1 db. vöröstarka borju nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a dovecseri bíróság 1928. évi Pk 1315/2 sz. végzése folytán 141 P tőkekövetelés ennek 1927. szept. 28-tól járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 116 P 18 f-ben bíróság már megállapított költségek erejéig, Magyarpolányban, a végrehajtást szenvedett lakásán leendő megtartására 1929. évi július hó 20. napjának d. u. fél 3 óra határidőül kiütetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. tc. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. tc. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Dovecser, 1929. júl. 1.

WETZEL ANTAL
kir. bír. végrehajtó.

Értesítés.

Van szerencsém értesíteni a m. t. közönséget, hogy július hó 1-én Arany János-utca 1. sz. alatt

kocsigyártó és autokaroszeria-

üzemet kezdtem. — Vállalok bogárné, fényező- és nyerges munkákat.

Szíves pártfogásukat kérve, maradtam

teljes tisztelettel

EITMANN FERENC
KOCSIGYÁRTÓ

Placi gabona árak.

Buza	19—20	P	Zab	20	P
Rozs	16—17		Tengeri	26	
Árpa	—		Burgonya	—	

Eladó
egy komplett üzleti berendezés.
Cim a kiadóban.

Prima marcali

gépszij

minden méretben, legolcsóbb napi áron

Nay Vilmos

bórkereshedésében
DEVECSER, Kossuth-u. 13.

Eladó

2 drb. új üzleti rolló, 1 alig használt nehéz tűgyafegy és egy gyermekkosci.

Cim a kiadóban.

Győződjön meg

hogy milyen olcsón vásárolhat

Lénárt Testvérek Utódánál, Baross-u. 6.

Bőrárut, taplat, gumisarkat, cipőrámat, cipőfüzőket, cipősimát, amely a cipő formáját megtartja és ezáltal tartóssá teszi. Ostor, estoronyel, bőrvazelin és egyéb a szakmához tartozó árukat.

Rádiókedvelők!

Autótulajdonosok!

Mielőtt rádiókészülékét vásárolna, tekintse meg 3 lámpás csoda vevőgépünket. Hangtisztasága utolérhetetlen, hangereje megfelel normális 5 lámpás gép hangerejének és teljesen szelektív. 1929. típusu 5 csöves Neutrodyne készülékek, 1929-es 5 csöves vevő 200—2000 m hullámhosszig

Kívánatra készítünk 1—2, 6—7 csöves keretvevőket is.

DEVECSER KÖZSÉG VILLAMOS MŰVE ÜZEMÉNÉL
— DEVECSER, Damjanich-u. csaközölhető —

Vállalunk antennaszereléseket vidéken is. — Anód-, fűtő- és autóakkumulátorok töltése mindenkor. — Hangszórók

